

De Polonia.

POLONIA Europæ regio, uasta & plana, unde & hoc nomē accepit. Significat enim Sclauonica lingua, qua & ipsa utitur, Pole planū, Sarmatia alio nomine uocata. Hæc Slesiae ad orientem contermina est. Prutenis & Massouitis à septentrione. Ab oriente Ruthenis. A meridie, Hungaro Carpato mōte, quē Crapak accolæ uocant, interiacente. Hæc in partes duas diuiditur. Quarum quæ Saxonibus, Prutenisq; uiciua est, maior Polonia dicitur. Altera Hungariæ ac Russiæ obiecta, minor uocata. Regnū uniuersum, in quatuor uelut regiones diuisum, quas in orbem rex quotannis inuisit. Singulæ ternis mensibus alunt regem, regiumq; comitatum. Cæterum si casu consilio uel is in una regni parte diutius esse perseuerauerit, nihil debetur ipsi amplius. In Cracouia celebri & amplissima urbe, regia est, totiusq; regni gaza. Cæteræ ciuitates parum nitidæ sunt, ex maceria domus ferè omnes compositiæ, pleræq; luto collinitæ. Plaga regionis nemorosa. Gens in uniuersum prudens, multaq; comitate in hospites, Bibacissimum genus hominum totius septentrionis, sed raris uini usus, ignotusq; genti omnis uinearum cultus. Fictitia ex tritico, alijsq; generibus seminū potio in usu est. Solum ferax, triticoq; abundans. Est & pascuis idoneum, armenta late pascuntur. Venatio multiplex, Equus siluester Ceruino cornu, bos ferus, quem Vrum uocant Romani. Plumbum duntaxat ex omnibus metallis fodiunt Poloni, & salem saxorum duritie, nullumq; toto regno uberius uestigal. Mellis copia tam ingens, ut non satis illis atq; Ruthenis loci super sit, quibus illud recondant: arbores namq; mōtes, & siluæ, aluearibus mellificantium nigricant. Literarum figuratio & gentili, & græcanico mixta. Promiscuus & fidei ritus, in Romanum & græcum. Virorum & mulierum uestitus græcanico similis. Polonia initio fuit ducatus ab othone secūdo imperatore postea facta est Regnum, deinde iterum ob rebellio nem in Ducatum reducta. Demum anno, 1077, in Germanorum seditione, seipsum dux regem fecit. Polonorum diuitiæ sunt ferè salis & mellis.

De Liuania.

LIUONIA ueræ fidei cultrix, Rutheniæ ad septentrionē prætenta, & ipsa Sarmaticis finibus, Tartari Scyticum hominum genus crebrius incurfant. Liuanianos ad Christi cultum milites nostri traxere, cum antea nullum nisi malorum dæmonum nouere. Sepius uario euentu de regni possessione in ea terra bellatum. Sarmaticum mare ab occasu, sinusq; incompertæ magnitudinis, cuius ostium ab occidente est, non procul à Cymbrica Chersoneso, quam Daniæ hodie uocant, circa sinum ad septentrionem semiferæ gentes sunt, cū quibus nullum est linguæ cōmercium, nutu & signo permutant merces. Prussia, unde Pruteni, terra hodie Germaniæ & Sarmatiæ particeps, à meridie illi occurrit. Eam terram (si Ptolemæus uerus autor est) Vistula perluit, à Torno oppido Gedanū usq; quo in loco Baltheo mari infunditur, ad Sarmaticum oceanū extensa circa Vistulam. ultra Germaniæ est. ad orientem Solem & meridiē Masouitæ sunt, & Poloni accoliūt, ad occidentem Saxones. Prussiae solum ferax est maximeq; frugiferum, irriguum, frequens cultus, regio amœna, & pecoribus abundans, piscatus uenatioq; multa. Est Prussiae atq; Lithuaniae cōtermina regiūcula, quæ Samogithia dicitur, syluis & fluminibus circūsepta, quinquaginta miliarū longitudine: cuius gentes procerae & pulchræ staturæ, agrestes tamen, moribusq; incultī. Matrimonia plura celebrāt, & absq; sanguinis respectu, patre mortuo, filius nouercā; fratre, frater glotem in uxorem accipit. Es nullū habent: humiliter edificant ex limo culmoq; tuguria, in carinarū aut galearum formā, in quorū culminibus fenestrā unam faciunt, tam patentē, ut toti edificio lucē superne præbeat. Focus perpetuus in singulis unus, circa quē familia uniuersa sedēs, non solum ut cibos coquat, uerū etiam ut frigus, quo pro maiori anni parte terra hæc congelata constrictaq; iacet, propellat.

De Moscouia.

MOSCOUIA terra quadraginta miliaribus patēs, argento diues, tam ualido ubiq; præsidio conclusa, ut nedum aduenæ, uerū indigenæ etiā absq; literis ducis exire atq; intrare nō possint. Plana omnino regio est, non mōtuosa, nemorosa tamen, & ut plurimū paludinea, plurimis maximis fluminibus, Ocea, Volha, Dzuina, Borysteneq; & Dine perirrigua: piscibus ob id & feris uarijs abundat, quēadmodum Lituania, à qua nō multū discrepat, nisi qd frigidior est quia septentrionalior. Vnde pecora parua habet, & cōiter inutilia. Moscu metropolis regionis, duplo maior q̃ Praga Bohemiæ, lignea ut aliæ ciuitates edificia habet, mptas plateas, sed dispersas, latissimi cāpi interiacent. Mosca amnis ipsam interfecat, arx in medio urbis in plano sita, septēdecim turribus, & tribus propugnaculis, adeo pulchris & ualidis, ut similia uix reperiantur. Sedecim in ea arce ecclesiæ quarū tres sanctæ Mariæ, sancti Michaelis, & sancti Nicolai muratæ, cæteræ omnes lignæ.